

Republika Hrvatska
Općinski sud u Splitu
Gundulićeva 27, Split

Poslovni broj: P-4201/2022

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Splitu, postupajući po sutkinji ovoga suda Snježani Cvitanović, u pravnoj stvari tužiteljice Mirela Batinović iz Kaštel Starog, Požeška 7, OIB: 03590629557, zastupana po punomoćniku Zvonimiru Bućanu, odvjetniku u Splitu, protiv tuženika Addiko Bank d.d., Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877, koju zastupa Branko Bulat, odvjetnik u odvjetničkom društvu ŠAVORIĆ & PARTNERI d.o.o. iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon održane glavne rasprave zaključene dana 03. prosinca 2025., u nazočnosti tužiteljice sa punomoćnikom Zvonimira Bućana, odv. u Splitu i zamjenika punomoćnika tuženika Jurice Tomića, odvjetnika u Splitu, te na ročištu za objavu odluke od 27. srpnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuju se ništavnim odredbe sadržane u članku 2. i članku 4. ugovora o kreditu broj: 246-17/2006 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine koji je sklopljen između tužitelja i tuženika dana 20.02.2006. a solemniziran dana 21.02. 2006. broj ovjere J.B. Ante Barbić OU-92/06 pa stoga isti članci predmetnog ugovora ne proizvodi nikakve pravne učinke za ugovorne strane kao i za sudužnike i založne dužnike.

II. Nalaže se tuženiku Addiko Bank d.d., Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877, da u roku 15 dana isplati tužiteljici Mirela Batinović iz Kaštel Starog, Požeška 7, OIB: 03590629557 na ime razlike tečaja, po kreditu broj: 246-17/2006, iznos od 8.955,75 eur uvećano za zakonsku zateznu kamatu koja se određuje od 12.02.2007.g. u visini određenoj člankom 2. Zakona o kamata i člankom 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate do 31.12.2007.g., a od 01. siječnja 2008.g. pa do 31.07.2015.g. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne kamatne stopa HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 5 postotnih poena, a od 01.08.2015.g. po stopi koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. godine do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana

tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 31.12.2023. po referentnoj stopi koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke a koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, a koja teče:

- na iznos od 16,04 EUR počev od 31.10.2008.g. pa do isplate,
- na iznos od 21,93 eur počev od 31.12.2008.g. pa do isplate,
- na iznos od 26,18 EUR počev od 02.02.2009.g. pa do isplate, -
- na iznos od 28,10 eur počev od 02.03.2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 22,81 EUR počev od 31.03.2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 23,82 eur počev od 30.04.2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 15,73 eur počev od 01.06.2009..g. pa do isplate,
- na innos od 9,77 eur počev od 30.06.2009. g. pa do isplate,
- na iznos od 11,35 eur počev od 31.07.2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 14,49 eur počev od 31.08.2009. g. pa do isplate,
- na iznos od 14,22 eur počev od 30.09.2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 11,05 eur počev od 02.11.2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 17,00 eur počev od 30.11.2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 21,78 eur počev od 31.12.2009.g. pa do isplate
- na iznos od 25,58 eur počev od 01.02.2010.g. pa do isplate,
- na iznos od 27,02 eur počev od 01.03.2010.g. pa do isplate,
- na iznos od 36,24 eur počev od 31.03.2010. g. pa do isplate,
- na iznos od 34,49 rur počev od 30.04.2010.g. pa do isplate,
- na iznos od 39,30 eur počev od 01.06.2010.g. pa do isplate,
- na iznos od 67,41 eur počev od 30.06.2010.g. pa do isplate,
- na iznos od 61,34 eur počev od 02.08.2010. g. pa do isplate,
- na iznos od 79,90 eur počev od 31.08.2010.g. pa do isplate
- na iznos od 73,48 eur počev od 30.09.2010. g. pa do isplate
- na iznos od 63,17 eur počev od 02.11.2010.g. pa do isplate,
- na iznos od 84,93 eur počev od 30.11.2010.g. pa do isplate,
- na iznos od 112,62 eur počev od 31.12.2010.g. pa do isplate,
- na iznos od 93,02 eur počev od 31.01.2011.g. pa do isplate,
- na iznos od 100,56 eur počev od 28.02.2011.g. pa do isplate,
- na iznos od 91,29 rur počev od 01.04.2011.g. pa do isplate,
- na iznos od 93,40 eur počev od 30.04.2011. g. pa do isplate,
- na iznos od 130,45 eur počev od 31.05.2011.g. pa do isplate,
- na iznos od 134,06 eur počev od 30.06.2011.g. pa do isplate,
- na iznos od 165,02 eur počev od 01.08.2011..g. pa do isplate,
- na iznos od 149,12 eur počev od 31.08.2011.g. pa do isplate,
- na iznos od 131,71 eur počev od 30.09.2011.g. pa do isplate,
- na iznos od 129,84 eur počev od 31.10.2011.g. pa do isplate,
- na iznos od 128,50 eur počev od 30.11.2011.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,80 eur počev od 31.12.2011.g. pa do isplate,
- na iznos od 144,04 eur počev od 31.01.2012.g. pa do isplate,
- na iznos od 145,01 eur počev od 29.02.2012. g. pa do isplate
- , - na iznos od 140,00 eur počev od 31.03.2012.g. pa do isplate,
- na iznos od 143,38 eur počev od 30.04.2012.. pa do isplate

- na iznos od 145,70 eur počev od 31.05.2012.g. pa do isplate
- na iznos od 141,81 eur počev od 30.06.2012.g. pa do isplate,
- na iznos od 142,83 eur počev od 31.07.2012.g. pa do isplate,
- na iznos od 139,91 eur počev od 31.08.2012.g. pa do isplate,
- na iznos od 133,70 eur počev od 01.10.2012.g. pa do isplate,
- na iznos od 140,42 eur počev od 31.10.2012.g. pa do isplate,
- na iznos od 143,64 eur počev od 30.11.2012.g. pa do isplate,
- na iznos od 141,29 eur počev od 31.12.2012.g. pa do isplate,
- na iznos od 128,61 eur počev od 31.01.2013.g. pa do isplate,
- na iznos od 139,38 eur počev od 28.02.2013.g. pa do isplate,
- na iznos od 140,33 eur počev od 02.04.2013.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,10 eur počev od 30.04.2013.g. pa do isplate,
- na iznos od 122,97 eur počev od 31.05.2013.g. pa do isplate,
- na iznos od 122,64 eur počev od 01.07.2013.g. pa do isplate,
- na iznos od 125,86 eur počev od 31.07.2013.g. pa do isplate,
- na iznos od 131,03 eur počev od 31.08.2013.g. pa do isplate,
- na iznos od 138,20 eur počev od 30.09.2013.g. pa do isplate,
- na iznos od 134,50 eur počev od 31.10.2013.g. pa do isplate,
- na iznos od 137,12 eur počev od 30.11.2013.g. pa do isplate,
- na iznos od 140,08 eur počev od 31.12.2013.g. pa do isplate,
- na iznos od 127,30 eur počev od 31.01.2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 130,80 eur počev od 28.02.2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 129,65 eur počev od 31.03.2014. g. pa do isplate,
- na iznos od 125,79 eur počev od 30.04.2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 124,54 eur počev od 31.05.2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 125,10 eur počev od 30.06.2014.g. pa do isplate
- na iznos od 129,50 eur počev od 31.07.2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 133,19 eur počev od 01.09.2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 3132,43 eur počev pod 30.09.2014..g. pa do isplate,
- na iznos od 135,62 eur počev od 31.10.2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 137,80 eur počev od 01.12.2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,52 eur počev od 31.12.2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,87 eur počev od 31.01.2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,87 eur počev od 28.02.2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,87 eur počev od 31.03.2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,87 eur počev od 30.04.2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,87 eur počev od 01.06.2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,87 eur počev od 30.06.2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,87 eur počev od 31.07.2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,87 eur počev od 31.08.2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,87 eur počev od 30.09.2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,87 eur počev od 31.10.2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,87 eur počev od 30.11.2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 136,87 eur počev 31.12.2015.g. pa do isplate.

III. Nalaže se tuženiku Addiko Bank d.d., Zagreb, Slavenska avenija 6, OIB: 14036333877, u roku 15 dana naknaditi tužiteljici Mirela Batinović iz Kaštel Starog, Požeška 7, OIB: 03590629557 troškove parničnog postupka od 3.047,00 eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na dosuđeni iznos počev od dana donošenja prvostupanjske presude pa do isplate, po referentnoj stopi koju je Europska središnja

banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke a koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godinedok se sa više zatraženim od 125,00 eura ovo traženje tužitelja odbija kao neosnovano.

Obrazloženje

1. Tužiteljica je ovomu sudu podnijela tužbu protiv tuženika radi utvrđenja i isplate, 21.11.2022. u kojoj navodi kako su tužitelj i tuženik zaključili su Ugovor o kreditu sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine broj: 246-17/2006 dana 20.02.2006.g. koji je solemniziran 21.02.2006.g. OU-92/06 u J.B. Ante Barbića. Ugovor o kreditu je sklopljen dok je tuženik nosio naziv tvrtke HYPO ALPE-ADRIA- BANK d.d., a koji naziv je temeljem rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu Tt-16/22619-2 od 11.7.2016.g. promijenio u ADDIKO BANK d.d.

1.1. Odlukom Općinskog suda u Splitu, posl.br. P-8683/15 od 13.09.2017., a koja odluka je potvrđena odlukom Županijskog suda u Splitu od 21.06.2018. posl.br. GŽ-2579/2017, utvrđena je ništetnosti odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi te je naloženo tuženiku da tužitelju na ime više plaćene kamate isplati iznos od 52,300,32 kn zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom.

1.2. No, odredbama članka 2. i članka 4. predmetnog ugovora glavnica se veže za švicarski franak što proizvodi neravnotežu između stranaka i to na štetu potrošača. Tuženik kao banka prihvaća samo opći rizik valutne klauzule, dok tužitelj kao potrošač prihvaća i opći rizik valutne klauzule i dodatni rizik koji je specifičan za švicarski franak kao valutu utočišta, uz činjenicu da tuženik ovakve odredbe razumije, dok tužitelj, osim što navedene odredbe ne razumije nije ni svjesna da ih ne razumije, smatrajući da je preuzeo samo opći rizik koje je vezan uz sam pojam svake valutne klauzule. Dakle, nije odrediv ni jasan ni mjesečni anuitet jer ovisi o glavnici, o kojoj opet ovisi kamatna stopa (cijena), pa je nejasno koliko tužitelj u konačnici mora vratiti tijekom dugoročne otplate kredita, pa sama ništetnost odredbi članka 2. i članka 4. Ugovora o kreditu proizlazi iz kršenja odredbi čl. 46. st. 2 ZOO-a (ZOO od 2005.g. čl. 269.st.2 ZOO-a) Tuženik je bio dužan sukladno načelu savjesnosti i poštenja tužitelja informirati o svim rizicima koje tužitelj sklapanjem predmetnog ugovora prihvaća kako bi tužitelj mogao razumjeti što predstavlja odredba o valutnoj klauzuli u švicarskom franku. Konačno nije odrediv ni jasan ni mjesečni anuitet jer ovisi o glavnici, o kojoj opet ovisi kamatna stopa (cijena), pa je nejasno koliko tužitelj u konačnici mora vratiti tijekom dugoročne otplate kredita, pa sama ništetnost odredbi članka 2. i članka 4. Ugovora o kreditu proizlazi iz kršenja odredbi čl. 46. st. 2 ZOO-a (ZOO iz 2005.g. čl. 269.st.2. ZOO-a).

1.3. Svakako je za istaći da je, dana 14.lipnja 2018.g. Visoki Trgovački sud u Zagrebu, pod posl. br. PŽ-6632/17, donio odluku kojom je u cijelosti potvrdio presudu Trgovačkog suda u Zagrebu poslovnog broja P-1401/12, od 4. srpnja 2013. g. Dakle, pravomoćno je utvrđeno, da osim, ranije potvrđene ništetnosti odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi, da su ništetne i odredbe o valutnoj klauzuli, a kada je riječ o kreditima

u švicarskim francima. Stavovi izraženi u citiranoj odluci, a koji su bitni za ovu pravnu stvar:

- u pogledu zastare: prigovor zastare neosnovan iz razloga što se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi odnosno ne podliježe nikakvim zastarnim rokovima. - o jasnoći, razumljivosti spornih ugovornih odredbi: „...Prvostupanjski sud je, u bitnom, na temelju uvida u isprave u spisu, saslušanja svjedoka i pregleda reklamnih materijala svih tuženika, utvrdio da su banke prije i u vrijeme zaključivanja ugovora propustile informirati potrošače o općem riziku vezanom uz svaku valutnu klauzulu, o činjenici da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj uz euro jer Hrvatska narodna banka ne štiti tečaj kune prema švicarskom franku onako kako to čini u odnosu prema euru, o tome da je rast tečaja švicarskog franka u kontekstu skorog uvođenja EURO zone gotovo potpuno izvjestan, što je utvrdio MMF u studiji iz ožujka 1997. te o povećanom riziku koji donosi istovremeno ugovaranje valutne klauzule i promjenjive kamatne stope, što sve ugovorne odredbe o promjenjivoj valutnoj klauzuli i o promjenjivoj kamatnoj stopi o kojima se nije pojedinačno pregovaralo čini nepoštenim pa samim tim i ništetnim... „(Vidi odluku Visokog trgovačkog suda RH od 14.6.18,. PŽ-6632/17, str. 52) „....Prosječni potrošač u Republici Hrvatskoj u vrijeme kad su sklapani ugovori koji sadrže odredbe koje su predmet ovog spora nije znao da je uz valutnu klauzulu u švicarskim francima vezan rizik „valute utočišta“ koji ne postoji kod valutne klauzule u eurima, pa tako nije znao niti da je, jer je to bitno za donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora koji sadrži sporne odredbe, trebao biti o tome obaviješten. Zbog toga prosječnom potrošaču odredbe kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak, iako mu je pojam valutne klauzule u osnovi jasan tako da zna da glavnica kredita kojeg otplaćuje ovisi o tečaju švicarskog franka u odnosu na kunu, nisu razumljive....“ Vidi odluku Visokog trgovačkog suda RH od 14.6.18,. PŽ-6632/17, str. 59) Drugostupanjski sud potvrđuje zaključke prvostupanjskog suda da su prosječnom potrošaču, kao korisniku kredita, odredbe o valutnoj klauzuli tj. odredbe kojima se glavnica veže u valutu švicarski franak nerazumljive.

- O savjesnosti i poštenju: „....banke su sukladno načelu savjesnosti i poštenja potrošače trebale informirati o svim rizicima koje potrošači sklapanjem predloženog ugovora prihvaćaju, ili te iste informacije uklopiti u sadržaj ugovora, kako bi potrošači mogli razumjeti što im donosi sporna zaštitna klauzula i o tome donijeti informiranu odluku. Temeljna načela kao što je načelo savjesnosti i poštenja postoje upravo zato da bi se njima nadopunile pravne praznine, što je upravo ovdje slučaj...“ (Vidi odluku Visokog trgovačkog suda RH od 14.6.18,. PŽ-6632/17, str.61) „....Priroda i specifičnosti valute švicarski franak poznata je bankama, ali ne i prosječnom potrošaču koji ne raspolaže stručnim znanjem, a kako ga banke kao profesionalci o tome ni na koji način nisu informirale, potrošač nije i ne može biti svjestan rizika kojeg preuzima. Stoga je i sama nerazumljivost ugovornih odredaba kojima se glavnica veže za švicarski franak i prema ocjeni ovog suda ozbiljan uzrok značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i to protivno načelu savjesnosti i poštenja jer banka za taj rizik zna, ali ga prešućuje te istovremeno za kredit s valutnom klauzulom u švicarskim francima u reklamama nudi najnižu ugovornu kamatu, čime stvara opću klimu da je za potrošače ugovor s valutnom klauzulom u švicarskim francima povoljan i k tome još pojedinačno prilikom pregovaranja o sklapanju ugovora uvjerava potrošače da je švicarski franak sigurna valuta, a često im daje i pojedinačnu procjenu da su kreditno sposobni samo za sklapanje ugovora koji sadrži odredbe kojima se glavnica veže za tečaj švicarskog franka (Vidi odluku Visokog

trgovačkog suda RH od 14.6.18., PŽ-6632/17, str.62)...“ Tako i prosječnog potrošača i pojedinačnog potrošača izravno navodi na sklapanje ugovora o kreditu s tom, za potrošača, posebno rizičnom valutnom klauzulom. Neravnoteža u pravima i obvezama koja postoji ugovaranjem predmetne odredbe nedvojbeno je na štetu potrošača i značajna je. Naime, neizvjestan je i iznos glavnice kredita kojeg potrošač kao dužnik ima obvezu vratiti banci, i cijena, jer se i kamata plaća u istoj valuti, u švicarskim francima. Dakle, promjenjivi su i neizvjesni bitni elementi ugovora, a ugovori o stambenim kreditima su u pravilu dugoročni, s tim da banka, koja je u tim ugovorima vjerovnik, zna da je uz tu valutu vezan poseban rizik zbog činjenice da je švicarski franak valuta utočišta, koji rizik preuzima potrošač, a da to ne zna. Nuđenjem najniže ugovorne kamate za ugovore u kojima je glavnica vezana za valutu švicarski franak banka na nepošten način potiče potrošače na sklapanje ugovora upravo s valutnom klauzulom u švicarskim francima pri čemu je propuštanje davanja te bitne informacije koja u startu dovodi do znatne neravnoteže na štetu potrošača protivno načelu savjesnosti i poštenja....“ (Vidi odluku Visokog trgovačkog suda RH od 14.6.18., PŽ6632/17, str.62) Iz navedenog je razvidno da viši sud na nedvojben način utvrđuje da je obveza potrošača, kao korisnika kredita, ovisna od dva bitna, promjenjiva i neizvjesna, sastojka ugovora o kreditu, o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi, a zbog čega da je znatno narušena ravnoteža među strankama na štetu korisnika potrošača protivno načelu savjesnosti i poštenja, a što ima za posljedicu ništetnost odredbi o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi. Dakle, kolektivna presuda obvezujuća je za sve niže sudove u Hrvatskoj čime je potrošač dobio pravnu sigurnost u privatnom tužbenom procesu. Vrhovni sud RH u reviziji Rev3142/18 utvrdio je obvezujuću primjenu kolektivne presude na način da ne treba provoditi dokaze, primjerice, u vidu saslušanja svjedoka, obzirom da je već sve presuđeno i utvrđeno u kolektivnom postupku, nego se na nižim sudovima kolektivna presuda mora direktno primijeniti:

1.4. Tužiteljica ovom tužbom traži utvrđenje ništetnosti odredbi valutne klauzule (odredbom članka 2. i članka 4. predmetnog kredita ugovorena je valutna klauzula u švicarskim francima) dok u odnosu na potraživanje na ime razlike tečaja postavlja stupnjevitu tužbu budući tužiteljica nije u posjedu dokumentacije koje predstavljaju zajedničke isprave te nije u mogućnosti postaviti određen zahtjev dok tuženik ne udovolji nalogu.

1.5. Slijedom navedenog tužiteljica ima pravni interes da naslovni sud donese presudu kojom bi se utvrdile ništavnim odredbe sadržane u članku 2. i članku 4. ugovora o kreditu broj: 246- 17/2006 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine koji je sklopljen između tužitelja i tuženika dana 20.02.2006. a solemniziran dana 21.02. 2006. broj ovjere J.B. Ante Barbić OU-92/06 pa stoga isti članci predmetnog ugovora ne proizvodi nikakve pravne učinke za ugovorne strane kao i za sudužnike i založne dužnike. Budući da je riječ o dokumentaciji koja se može smatrati zajedničkom, a kojom tužiteljica ne raspolaže, tužitelj temeljem odredbi čl. 186.b st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku (dalje: ZPP), predlaže se sudu da naložiti tuženiku u spis dostaviti otplatne lista kredita od početka otplate do 31.12.2015. zajedno sa specifikacijom uplata tužiteljice u kojom bi bilo raščlanjene iznosa mjesečno plaćenih anuiteta na ime glavnice i kamate, i to sve prikazano za svaki pojedini mjesec, u roku od 15 dana. Tužiteljica će, sukladno odredbi čl. 186.b st. 4. ZPP-a, po pribavi navedene dokumentacije i nakon provedenog financijskog vještačenja na gore specificirane okolnosti, urediti tužbeni zahtjev i predložiti naslovnom sudu naložiti tuženiku isplatiti

tužitelju ukupan iznos na ime razlike tečaja po kreditu broj: 246- 17/2006 koji bude utvrđen po dostavljenoj dokumentaciji, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom, kao i troškove ovog postupka, sve u roku od 15 dana, kao i da mu naknadi parnični trošak zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate u roku od 15 dana.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu od 04.01.2023. protivi se tužbi i tužbenom zahtjevu te predlaže sudu isti odbiti i obvezati tužiteljicu na isplatu parničnog troška sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate, osporava osnovu i visinu potraživanja, ističe prigovor zastare cjelokupnog potraživanja, da je tužiteljica potpisao aneks ugovora o kreditu te da je pristao na konverziju te nema pravnog interesa za vođenje ove parnice.

2.1. Naime, tuženik ističe prigovor zastare utuženog iznosa. Budući da tužiteljica potražuje povrat dijela mjesečnih anuiteta, u predmetnom slučaju primjenjuje se zastarni rok sukladno članku 226. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15) koji navodi da takve tražbine zastarijevaju za tri godine od dospelosti svakoga pojedinog davanja.

2.2. Tužiteljica pogrešno smatra da bi se na tijek i prekid zastare, te na druga pravna pitanja ili činjenična utvrđenja u ovoj parnici morala primijeniti pravna i činjenična utvrđenja iz parnice „Potrošač“. Tužiteljica se u ovoj parnici ne može pozivati na presude iz parnice „Potrošač“ niti zbog razloga propisanog čl. 502.c Zakona o parničnom postupku (dalje u tekstu: ZPP), čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07), i čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača (NN 41/14). Odredbe spomenutih članaka izričito propisuju da se pojedinačne parnice, na koje mogu djelovati utvrđenja iz presuda iz kolektivnih sporova, odnose samo na naknadu štete. Dakle, nije moguće na temelju utvrđenja iz presuda iz kolektivnih sporova dolaziti do nekih drugih, dodatnih utvrđenja, niti tražiti isplate po nekim drugim osnovama osim naknade štete. Međutim, u ovoj parnici, tužitelj traži isplatu radi (navodno) stečenog bez osnove, a u svakom slučaju tužitelj nije dokazao sve pretpostavke tuženikove navodne odgovornosti za štetu. Dakle, sama tužba onemogućava primjenu članka 502.c ZPP-a, obzirom da tužitelj nije dokazao postojanje pretpostavki za naknadu štete. Napominjemo da su tek izmjenama i dopunama ZPP (NN 70/2019) u spomenutom čl. 502.c iza riječi „naknada štete“ dodane riječi „ili isplatu“, iz čega se također može zaključiti da se to ne odnosi na predmetni parnični postupak. Zbog navedenog bi prvostupanjski sud trebao odbiti tužbeni zahtjev, imajući u vidu i pravilo da je na tužitelju teret dokazivanja pretpostavki za naknadu štete. Tuženik također smatra da prvostupanjski sud nije vezan za utvrđenja iz presuda donesenih u kolektivnom sporu „Potrošač“ niti zato što je Ugovor o kreditu sklopljen 20. veljače 2006. godine, prije nego što je na snagu stupio čl. 138. a Zakona o zaštiti potrošača iz 2007. godine (NN broj 79/07, dalje u tekstu: „ZZP/07“) a koji je stupio na snagu tek Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti potrošača (NN broj 79/09), tj. 16. srpnja 2009. godine. Shodno tome, nema mjesta pozivanju od strane tužiteljice na navedene presude po kolektivnoj tužbi, budući da u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu tada važeći Zakon o zaštiti potrošača nije sadržavao odredbu čl. 138a ZZP 79/09 o obvezujućem učinku odluka iz postupaka za zaštitu kolektivnih interesa na ovu i druge individualne postupke.

2.3. Prije svega, tuženik ističe kako su tužiteljica i tuženik dana 12. veljače 2016. godine sklopili Aneks uz Ugovor o kojim je izvršena konverzija predmetnog kredita s

valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u EUR (dalje u tekstu: „Aneks“). Tužiteljica tužbom potražuje razliku s osnove promjene tečaja umanjen za iznos koji mu je vraćen prilikom konverzije, što je suprotno s odredbama zakona i recentnom sudskom praksom Vrhovnog suda. Naime, tuženik ističe da tužitelj nema pravo zahtijevati razliku po osnovi tečaja po kreditu br: 246-17/2006. Tuženik ističe da je tužiteljica prije podnošenja tužbe pristao na konverziju kredita ugovorenog s tuženikom s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u EUR sukladno Zakonu o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 102/15, dalje u tekstu: „ZID ZPK/15“) te je sklopio Aneks uz Ugovor o kojim je izvršena konverzija predmetnog kredita u CHF u kredit u EUR. Iz navedenog proizlazi, a suprotno navodima iz tužbe, da tužitelj nema pravni interes za vođenje ovog postupka. Tužiteljčin tužbeni zahtjev kojim traži utvrđenje ništetnosti i isplatu nakon provedene konverzije premda odredbama Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015, dalje u tekstu: „ZID ZPK NN 102/15“) je nerazumljiv najmanje zbog razloga što je provedbom konverzije promijenjena osnova pravnog odnosa među strankama i on više nije baziran na Ugovoru o kreditu, a potom i što su ugovorne strane stvorile pravnu osnovu kojom uređuju međusobne odnose u cijelosti i konačno.

2.4. Tuženik ističe kako je odredba Ugovora o kredit koja uređuje valutnu klauzulu lako uočljiva jer je ispisana velikim slovima u Ugovoru o kreditu. U navedenoj odredbi je na jasan i lako razumljiv način ugovoreno da tuženik odobrava tužitelju kredit u s u kunskoj prema srednjem tečaju za CHF tuženika važećem na dan korištenja kredita. 84. Dakle, kao što je vidljivo iz naprijed navedenog odredbe Ugovora o kreditu u kojima je sadržana valutna klauzula su odredbe ugovora o predmetu ugovora i cijeni te su iste jasne, lako razumljive i lako uočljive. Slijedom navedenog, nije dopušteno ocjenjivati poštenost spornih odredbi sukladno odredbi čl. 99. ZZZP.

2.5. Tužiteljica kao osnovu tužbenog zahtjeva za isplatu navodi stjecanje bez osnove. Međutim, tuženik ističe da u ovom slučaju uopće nisu ispunjene pretpostavke za primjenu instituta stjecanja bez osnove. Sukladno čl. 1111., st. 1. ZOO-a, isti dolazi u obzir isključivo kada prijelaz imovine neke osobe u imovinu druge osobe nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu. Nadalje, sukladno čl. 1112., st. 1. ZOO-a, tko izvrši isplatu znajući da nije dužan platiti, nema pravo zahtijevati vraćanje, osim ako je zadržao pravo na povrat, ako je platio da bi izbjegao prisilu ili ako isplata duga zavisi od ispunjenja uvjeta. S obzirom na to da nije utvrđena ništetnost odredbe Ugovora o kreditu koja se odnosi na valutnu klauzulu koju tužiteljica u tužbi navodi, a da se tužiteljica u predmetnoj parnici radi vraćanja stečenog bez osnove sukladno članku 502.c ZZZP-a nije ovlaštena pozivati na utvrđenja iz kolektivne tužbe, tuženik ističe kako tužiteljica nije dokazala zašto bi se trebalo smatrati da pravne osnove nema ili da je otpala. Iako se tužba temelji na pogrešnom zaključku da bi tuženik stekao iznos iz tužbenog zahtjeva bez osnove, niti u takvom slučaju tužiteljica ne bi imao pravo na zatezne kamate kako ih je odredio u tužbenom zahtjevu. Za takav (ovdje hipotetski) slučaj članak 1115. ZOO propisuje da se moraju vratiti plodovi i platiti zatezne kamate ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače (ako stjecatelj nije nepošten) od dana podnošenja zahtjeva. Tuženik nije nepošten, a tužiteljica je postavila takav zahtjev tek podnošenjem tužbe dana 18. siječnja 2021. godine.

2.6. Tuženik u cijelosti osporava visinu tužbenog zahtjeva, te se protivi provođenju financijsko knjigovodstvenog vještačenja na okolnost utvrđenja visine, budući je Ugovor o kreditu konvertiran te su sve uplate na temelju glavnice i redovne kamate po CHF Ugovoru o kreditu iskorištene za namirenje EUR kredita sukladno Aneksu kojim je izvršena konverzija kredita.

3. Tužiteljica tijekom postupka ustraje u navodima iz tužbe te je nakon prvo izrađenog nalaza i mišljenja vještaka za financije i računovodstvo Ante Blaževića na koje su imali primjedbi i tužiteljica i tuženik, predložila izvođenje toga dokaza po novom vještaku jer imenovani nije otklonio primjedbe na metodologiju izračuna radi čega je sud odredio provođenje vještačenje po drugom vještaku Marijanu Joviću, na koji nalaz i mišljenje ni tužitelj ni tuženik nisu imali primjedbi pa je tužitelj na temelju tog nalaza i mišljenja postavio tužbeni zahtjev o kojemu je odlučio sud u izreci ove presude.

4. Tuženik tijekom postupka ustraje u svim prigovorima i navodima iz odgovora na tužbu, u odnosu na nalaz i mišljenje vještaka za financije Marijana Jovića, time da se tuženik protivi preinaci tužbe sadržane u podnesku tužiteljice od 08.10.2025. te ističe prigovor zastare.

5. U postupku sud je izveo dokaze pregledom i čitanjem presude Županijskog suda u Splitu br. GŽ-2579/2017-2 od 21.06.2018 (str 14-20.), Ugovora o kreditu br. 246-17/2006 od 21.02.2006. ovjeren kod javnog bilježnika Ante Barbića iz Makarske br. OU-92/06 (str 27-35.), Aneks ugovora o kreditu br. 246-17/2006 od 21.02.2006., presude Općinskog suda u Splitu br. P-8683/15 () str 36-51.), nalaz i mišljenje vještaka za financije Marijana Jović od 16.09.2025. (str 408-422.), pregled i čitanjem spisu druge priložene dokumentacije vezane za predmetni ugovor o kreditu, saslušanjem tužiteljice i svjedok Denisa Batinovića.

6. Parnične stranke su popisale parnični trošak.

7. Tužbeni zahtjev tužiteljice je osnovan.

8. Predmet spora je zahtjev za isplatu, odnosno povrat stečenog bez osnove, kao posljedice djelomične ništetnosti ugovora o kreditu, odnosno uglavaka glede valutne klauzule u CHF te manje priznate preostale neotplaćene glavnice u trenutku provedbe konverzije, kao razlike između preostale neotplaćene, konvertirane glavnice i one po početnom otplatnom planu, sve 30. rujna 2015.

9. Uvidom u ugovor o kreditu br. :246-17/2006 od 21.02.2006. i u zk izvadak za č.zem. 1571/21 KO Kaštel Stari i iz iskaza tužiteljice i svjedoka Denisa Batinovića, inače supruga tužiteljice suglasno proizlazi da su kupili stan u Kaštel Starom, Požeška 7, u kojem žive, radi čega je zatražila i dobila stambeni namjenski kredit od tuženika. Tužiteljica i svjedok navode kako im bankarski službenik nije objasnio pojam valutne klauzule kao ni što to znači promjenjiva kamatna stopa, Ugovor kao i aneks ugovora im nije rastumačen, sve je bilo po principu Uzmi ili ostavi, kredit u CHF je bio povoljniji ali je nakon nekog vremena anuitet bio toliki da im je ugrozio egzistenciju, pa da nisu otpisali Aneks ugovora morali bi prodati stan. U konačnici suprug tužiteljice ostvario je povoljniji kredit kao djelatna vojna osoba te su predmetni kredit zatvorili sa kreditom kod HNB-a te ga još uvijek otplaćuju

10. Ovaj sud ocjenom gornjih dokaza kao i uvidom u Ugovora o kreditu iz kojega proizlazi da je isti odobren radi kupnje nekretnine, pa kako uvidom u izvadak iz zemljišne knjige proizlazi da je tuženik upisao svoje založno hipotekarno pravo na kupljenoj nekretnini, drži kako je tužiteljica potrošač u smislu Zakona o zaštiti potrošača.

11. Nije sporno da je tužitelj s tuženikom zaključio Ugovor o kreditu broj 246-17/2006 od 21.02.2006. , kao i Aneks broj 1 Ugovora o kreditu broj 5103869751 od 05.02.2016. Sporna je ništetnost uglavaka Ugovora o kreditu glede valutne klauzule u CHF, te posljedično pravo na isplatu tzv. pozitivnih tečajnih razlika u visini mjesečnih anuiteta uslijed promjene tečaja CHF te manje priznate preostale neotplaćene glavnice u trenutku provedbe konverzije, kao i pravo na povrat stečenog bez osnove, dakle sporna je osnovanost i visina tužbenog zahtjeva te je istaknut prigovor zastare.

11.1. Naime iz Ugovora o kreditu broj 246-17/2006 od 21.02.2006. proizlazi da je tužiteljica zajedno sa sudužnikom Denisom Batinovićem sa tuženikom ugovorila stambeni kredit na temelju kojeg je odobrena isplata 130.600,00 CHF (čl. 2.) u kunsjoj protuvrijednosti u protuvrijednosti kuna na dan isplate, na rok otplate od 360 mjeseci od po 669,512 CHF (čl. 4.), sa promjenjivom kamatom od 4,60% godišnje (čl. 3 i 6.)

11.3. Iz Aneksa broj 1, Ugovora o kreditu broj broj 1 Ugovora o kreditu broj 5103869751 od 05.02.2016. proizlazi da je isti sklopljen između tužiteljice i sudužnika Denisa Batinović, kao korisnika kredita i tuženika kao kreditora kojim je osnovni Ugovor konvertira – promijenjen iz valutne klauzule u CHF u valutu klauzulu u EUR sukladno članku 19a do 19i Zakona o potrošačkom kreditiranju i pisanom prihvatu izračuna konverzije od strane korisnika kredita, kako to proizlazi iz uvidu u isti Aneks i izračun konverzije na dan 30.09.2015.

12. Uvidom u nalaza i mišljenja sudskog vještaka Marijana Jovića od 16.09.2025. proizlazi:

- Kredit pod brojem 246-17/2006 je ugovoren dana 20.02.2006. između tužitelja kao korisnika i Banke kao davatelja kredita na iznos od CHF=130.600,00, na rok otplate od 360 mjeseci. Iskorišten je u iznosu od CHF=130.600,00. Isplaćen je u kunama 28.02.2006.g. prema srednjem tečaju kreditora na dan korištenja 1CHF=4,6727 Kn, dok je naplata mjesečnih anuiteta vršena po srednjem tečaju kreditora na dan plaćanja. Početna je ugovorena promjenljiva kamatna stopa iznosila 4,60% postotnih poena godišnje, a početni anuitet 669,51 CHF plativo u kunama po srednjem tečaju kreditora na dan plaćanja. Prvi anuitet je dospio 31.03.2006. godine. Banka je u tijeku otplate mijenjala kamatnu stopu zbog čega se mijenjao i iznos na plaćenog anuiteta. Kredit je dodatkom ugovora konvertiran u kredit s valutnom klauzulom Eur, te je iz navedenog razloga obračun vještaka po nalogu Suda napravljen sa 31.12.2015. odnosno do ugovaranje konverzije.

- Tužitelj je po izvršenom obračunu konverzije na dan 30.09.2015. više uplatio od potrebnog u iznosu od 2.040,56 Kn (270,83 Eur po fiksnom tečaju konverzije), a koji je tuženik vratio tužitelju kroz otplatu 50% anuiteta do iskorištenja,

- Na dan 30.09.2015. tuženik je tužitelju utvrdio ostatak glavnice konvertiranog kredita u iznosu od 71.367,14Eur.

- Ostatak glavnice CHF kredita primjenom početnog tečaja i kamatne stope bi na dan 30.09.2015. iznosio 106.251,16 CHF, odnosno 496.479,80 Kn, tj. 65.894,19Eur po fiksnom tečaju konverzije.
- Razlika glavnice tako iznosi 5.472,95 Eur, na štetu tužitelja.
- S obzirom da je tužitelj u predmetu P-8683/2015 pred istim sudom utužio iznosi pravomoćno ostvario povrat preplaćenih anuiteta s osnove promjene kamate, u ovom sam predmetu preplatu s osnove tečaja umjesto po naplaćenom anuitetu izračunao po početnom anuitetu (od 01.01.2014. po smanjenom anuitetu), jer je u povratu preplaćenih iznosa s osnove kamate već vraćen dio koji sadrži i tečajnu razliku. Tijekom cijelog razdoblja otplate su se anuiteti u kunsnoj protuvrijednosti mijenjali sukladno promjeni tečaja švicarskog franka.
- Tečaj po kojem je vještak obračunavao pojedinačne kunske protuvrijednosti naime podmirenja anuiteta je primijenjeni tečaj važeći na dan plaćanja kako je i ugovoreno u Ugovoru o kreditu.

12.1. Iz mišljenja vještaka proizlazi kako je vještvo izrađeno na temelju priloženu dokumentaciju u spisu,

- da je konverzija kredita u Eur je napravljena sukladno Zakonu o potrošačkom kreditiranju i sve su uplate izvršene u korist CHF kredita preračunate u Eur.,
- tužitelj je po izvršenom obračunu konverzije na dan 30.09.2015. više uplatio od potrebnog(preplata) u iznosu od 270,83 Eur, a koji je tuženik vraćao tužitelju kroz otplatu 50% anuiteta do iskorištenja,
- ostatak glavnice konvertiranog kredita je na dan 30.09.2015. bio veći od ostatka glavnice kredita uz primjenu početnog tečaja i kamatne stope za 5.472,95 Eur, na štetu tužitelja,

pa zaključuje, da se konverzijom kredita nije vršeno obeštećenje tužitelja s osnove promjene tečaja, te tužitelj nakon konverzije nije bio u boljem položaju nego da je nastavio otplaćivati kredit uz valutnu klauzulu u CHF. Konvertirani i početno ugovoreni kredit knjigovodstveno nemaju nikakvu poveznicu osim početno odobrenog iznosa, radi se samo o retroaktivnom poništenju jednog i odobrenju drugog kredita i svako povezivanje jednog s drugim je isključivo pravne prirode, odnosno nije na vještaku da daje odgovor po pitanju pravednosti konverzije. Tužitelj (kao korisnik) i Tuženik (kao kreditor) su sklopili ugovor o kreditu broj 246- 17/2006.

- za plaćanje anuiteta je korišten srednji tečaju kreditora važeći na dan plaćanja. Tužitelj je kao korisnik kredita zbog primjene valutne klauzule i mijenjanja tečaja CHFu odnosu na kunu u razdoblju cjelokupne otplate platio pojedinačne veće iznose anuiteta od anuiteta koji bi bili plaćeni da je tijekom cijelog razdoblja otplate primijenjen tečaj CHF u odnosu na kunu prema kojem je kredit isplaćen ukupnom iznosu =8.955,75 Eur primjenom fiksnog tečaja konverzije, kako je to vještak prikazao u Tablici na str 419-422 spisa.

12.2. Ovaj sud nalaz i mišljenje vještaka Jovića drži stručnim i proizišlim iz spisu dostavljene dokumentacije a sukladno tužbenom zahtjev i nalogu suda, na koji nalaz stranke nisu imale primjedbi na matematički izračun vještva. Vještvo vještaka Ante Blaževića sud nije uzeo u obzir jer isti nije otklonio prigovore parničnih stranaka time da je vještak Jović pojasnio kako je vještak Blažević u svom nalazu u izračun preplate s osnove valutne klauzule uvrstio i razliku ostatka glavnice što je u svom nalazu prikazao odvojeno jer se ne radi o plaćanju kredita, te promjene anuiteta s osnove kamatne stope iako nije bila dio tužbenog zahtjeva.

13. Prema čl. 295. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23, u daljnjem tekstu: ZOO) opći uvjeti ugovora su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koje jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formularnom (tipskom) ugovoru, bilo da se na njih ugovor poziva. Opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru, i u pravilu obvezuju kao i ove. Prema čl. 59. ZZP/03, odnosno čl. 71. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine RH br. 79/07, 125/07, 79/09, 89/09, 133/09, 78/12, 56/13, u daljnjem tekstu: ZZP/07), Ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito: odredbu o iznosu zajma, odredbu o godišnjoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se godišnja kamatna stopa može promijeniti, odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti, odredbu o realnim godišnjim kamatama na zajam (efektivnoj kamatnoj stopi), odredbu o pretpostavkama pod kojima realna godišnja kamata na zajam može biti promijenjena, odredbu o iznosu, broju i razdoblju ili datumu otplate pojedinih obroka zajma, odredbu o ukupnom trošku zajma, odredbu o obvezi i uvjetima štednje ili pologa novca, ako je to pretpostavka za odobrenje zajma, godišnji kamatnjak za zajam i kamatnjak za sredstva pologa ako je polog pretpostavka za odobrenje zajma, odredbu o sredstvima osiguranja plaćanja, odredbu o pretpostavkama i postupku raskida ugovora o zajmu.

14. Prema čl. 81. st. 1. ZZP/03, odnosno čl. 96. ZZP/07, Ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Prema čl. 84. ZZP/03, odnosno čl. 99. ZZP/07 nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Prema čl. 87. st. 1. ZZP/03, odnosno čl. 102. st. 1. ZZP/07 nepoštena ugovorna odredba je ništava. Prema čl. 1111. st. 1. ZOO-a kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Prema čl. 1115. ZOO-a kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

15. Dakle, što se tiče pravnog pitanja ništetnosti predmetnih ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli, za navesti je sljedeće.

- Presudom i rješenjem Visokog trgovačkog suda RH br. PŽ-7129/13 od 13.6.2014. je djelomično pravomoćno okončan kolektivni spor na način da je dijelom potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu br. P-1401/12 od 4.7.2013. te je pravomoćno, između ostalog, presuđeno: 1) da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita, a koje povrede traju i nadalje, tako što u potrošačkim ugovorima o kreditima koriste nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja je ništetna, 2) da se nalaže tuženiku prekinuti s korištenjem odredaba kojima je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s njihovim jednostranim odlukama, o kojima se nije pojedinačno

pregovaralo, i zabranjuje mu se takvo ili slično postupanje ubuduće. Povodom podnesenih revizija stranaka, Vrhovni sud RH je presudom i rješenjem br. Revt-249/14 od 9.4.2015. odbio revizije stranaka.

- O valutnoj klauzuli se pravomoćno presudilo tek 14.6.2018. (predmet br. PŽ-6632/17) na način da je utvrđeno kako su tuženik (i ostale banke) povrijedili kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana.

- Prema čl.502.c Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 70/19, 80/22, 155/23, dalje: ZPP) ovaj sud bi bio vezan pravnim utvrđenjima iz tog kolektivnog spora te ne bi bilo potrebno provoditi i u ovoj parnici dokazni postupak u pogledu činjenica utvrđenih u kolektivnom sporu (tako i VSRH, Rev-3142/2018). U navedenoj odredbi članka 502.c ZPP riječ je o specifičnom proširenju subjektivnih granica pravomoćnosti presuda kojima se prihvaćaju zahtjevi za zaštitu kolektivnih interesa i prava – samo ako pojedini zahtjevi za zaštitu budu prihvaćeni i samo u korist fizičkih i pravnih osoba čije interese i prava tužitelj (posredno, tražeći apstraktnu pravnu zaštitu) štiti. Proširenje subjektivnih granica pravomoćnosti ovisilo bi, dakle, o tome je li presuda povoljna ili nepovoljna za tuženika (secundum eventum litis). Pojedine fizičke i pravne osobe moći će se pozivati u svojim parnicama u prvom redu na utvrđenja da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti, dakle na odluke kojima će biti prihvaćen zahtjev za utvrđenje povrede ili ugrožavanja; one će se moći pozivati i na presude kojima će biti prihvaćeni zahtjevi za izricanje odgovarajućih zabrana odnosno naloga na pozitivne činidbe – onda kad bi se te zabrane ili nalozi sadržajno podudarali s onim što bi oni htjeli zaštititi. Nadalje, kad se u Zakonu govori o naknadi štete; misli se na kompenzacijski zahtjev koji postavlja potrošač prema trgovcu, u ovom slučaju klijent prema banci. Taj kompenzacijski zahtjev obuhvaća sve oblike kompenzacije, ne samo štetu u uskom smislu riječi. Naime, u potrošačko-pravnoj terminologiji povrijeđeni potrošač redovito ima prema trgovcu neki odštetni zahtjev u užem smislu te riječi. Međutim, nezamislivo je da bi sud u konkretnoj parnici bio vezan utvrđenjem iz kolektivne presude u dijelu naknade štete, a kad se traži vraćanje preplaćenoga da bi vrijedilo drugo pravno shvaćanje, o istom pitanju. Stoga termin naknade štete iz odredbe 502.c ZPP-a treba tumačiti u teleološkom smislu tj. u smislu, duhu i cilju te odredbe. Uostalom, presuda iz kolektivne parnice, uza sve svoje posebnosti, djeluje na druge sporove, i druge sudove, ponajprije snagom uvjerljivosti i obrazloženosti svojih stajališta. . Osim toga, treba reći da je na temelju odredbe članka 81.stavka 4. ZPP/03, na tuženiku teret dokaza da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed formuliranom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo. Predmetni ugovor svojim izgledom odaje dojam ugovora formuliranog od strane tuženika. Tuženik nije ničim dokazao da se pojedinačno pregovaralo o odredbi o valutnoj klauzuli pa je riječ o nepoštenoj odredbi koja je ništetna jer je uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (članak 81.stavak 1. i članak 82. alineja 11. u vezi s člankom 87.stavkom 1. ZPP/07), obzirom da tijekom postupka nije predlagao izvođenje nikakvih dokaza na navedenu okolnost. 24. Slijedom

navedenog, tužitelj se ispravno pozvao na naprijed navedene presude u tzv. "Parnici Potrošač", a sud je u sporovima individualnih potrošača protiv banaka koje su obuhvaćene navedenim presudama vezan za utvrđenja u gore navedenoj parnici.

15.1. U presudi Suda Europske unije broj C-26/13 od 30.4.2014. navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva. Nadalje, treba istaknuti da je odredbom članka 4. ZOO propisano da su u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati se načela savjesnosti i poštenja. Načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da su sudionici obveznih odnosa dužni međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obje ugovorne strane, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznog odnosa. Konkretno, kao mjerilo ponašanja procjenjuje se kako bi se ponašao prosječan čovjek ili prosječan potrošač s jedne strane, odnosno uredan i savjestan gospodarstvenik ili dobar domaćin s druge strane.

15.2. Dakle, obzirom da se tužiteljica u tužbi i tijekom postupka pozvala na pravna utvrđenja iz presuda donesenih u okviru kolektivnog spora odluke nije potrebno ponovno utvrđivati jesu li sporne odredbe ugovora o kreditu ništetne, ali kako je tužitelj postavio tužbeni zahtjev na utvrđenje da su odredbe ugovora o kreditu i to baš čl. 2. i 4. Ugovora o kreditu br. 246- 17/2006. sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine od 20.02.2006. to je iz gornjih razloga navedenih u točkama od 13. do 15.1. prihvatiti tužbeni zahtjev tužiteljice te donijeti odluku kao u točki I izreke ove presude.

16. U ovoj pravnoj stvari kako je to ranije utvrđeno zaključen je Aneks ugovora temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, time da ovaj sud drži kako tužitelja kao potrošača pripada pravo potraživati stečeno bez osnove temeljem ništetnih ugovornih odredbi u odnosu na razdoblje važenja ugovor o kreditu u CHF do dana provedbe konverzije sklapanjem Aneksa ugovora o kreditu au vidu razlike pretplate koja je dobivena konverzijom i one koja bi mu pripadala temeljem posljedica ništetnosti ugovora o kreditu u CHF, i to baš u dosuđenim iznosima koje je kao takve izračunao sudski vještak Marijan Jović u svom vještvu a kako je to tužiteljica i tražila a ovaj sud mu dosudio ovom presudom u točki II. izreke ove presude.

16.1. Naime, ZID ZPK/15 je imao osnovni cilj otkloniti dužničku krizu na osnovu jednokratne i vremenski ograničene mjere u vidu konverzije u odgovarajuće kredite sklopljene u EUR da se krediti vezani uz CHF konvertiraju u odgovarajuće kredite denominirane u EUR i kredite denominirane u kunama, s valutnom klauzulom u EUR (čl. 19.a do čl. 19.e. ZID ZPK/15). Cilj ZID ZPK/15 nije bio otklanjanje posljedica nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu. Sklapanjem Aneksa ugovora o kreditu (Sporazuma o konverziji) potrošač svojom voljom nije pristao s bankom urediti posljedice ništetnosti ugovornih odredbi kredita u CHF ili kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF (dalje ugovori u CHF) na način da bi iste otklonili za razdoblje koje je prethodilo sklapanju Sporazuma o konverziji. To nije bila volja niti banaka, a niti je ZID ZPK/15 to predviđao i propisao, a niti se korisnik kredita dobrovoljnim sklapanjem Aneksa ugovoru o kreditu mogao odreći prava koja mu pripadaju temeljem posljedica nepoštenih ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu do dana sklapanja Sporazuma o konverziji. Tim Sporazumom samo je redefiniran ugovorni odnos između korisnika kredita i banke pro futuro i retroaktivno, ali time se nije rješavalo pitanje nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu. To posebno iz razloga jer odredbe o valutnoj klauzuli ugovora u CHF u vrijeme

provedbe konverzije nisu uopće bile utvrđene ništetnima u kolektivnom sporu (tek je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske (dalje: VTSRH) broj PŽ6632/17 od 14. lipnja 2018. potvrđena presuda Trgovačkog suda (dalje: TS) u Zagrebu broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. kojom je utvrđeno između ostalog, da je tuženica povrijedila kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući s istima ugovore o kreditima i koristeći ništetne ugovorne odredbe kojom je glavnica kredita vezana uz valutnu klauzulu u CHF, te je u odnosu na navedenu presudu odbijena revizija tuženice presudom ovoga suda broj Rev-2221/2018 od 3. rujna 2019.). Kod toga treba navesti da je u vrijeme donošenja ZID ZPK/15 i sklapanja Sporazuma o konverziji na snazi bila odluka ovoga suda broj Revt-249/14 od 9. travnja 2015. kojom je odbijena revizija tamo tužitelja i na koji način je u to vrijeme egzistirala pravomoćna odluka VTSRH broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014 kojom je preinačena prvostupanjska odluka TS u Zagrebu broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. i odbijen zahtjev za utvrđenje ništetnosti devizne klauzule u CHF. Tek nakon odluke Ustavnog suda RH broj U-III-2521/2015, U-III-2536/2015, U-III-2547/2015, U-III-2565/2015, U-III-2603/2015, U-III-2604/2015, U-III-2605/2015 od 13. prosinca 2016. kojom je Ustavni sud RH djelomično usvojio ustavnu tužbu tužitelja u kolektivnom sporu te ukinuo odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revt 249/14-2 od 9. travnja 2015. u dijelu kojim je odbijena revizija tužitelja protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. došlo je do donošenja ranije navedenih odluka i konačno tek u rujnu 2019. do jasno izraženog stajališta Vrhovnog suda RH (dalje: VSRH) da je i devizna klauzula u Ugovorima o kreditu u CHF nepoštena i ništetna. Stoga je potpuno jasno da ZID ZPK/15 nije mogao otklanjati posljedice ništetnosti devizne klauzule u CHF jer je ona u vrijeme donošenja tog zakona i posljedično tome u vrijeme sklapanja Sporazuma o konverziji bila pravomoćno utvrđena valjanom. ZID ZPK/15 izvršio je izjednačavanje korisnika kredita u CHF s korisnicima kredita u EUR, ali time je samo djelomično provedena i restitucija koja pripada korisnicima kredita u CHF za razdoblje od sklapanja osnovnog ugovora o kreditu pa do provedbe konverzije prema ZID ZPK/15, odnosno sklapanja Aneksa ugovoru o kreditu.

16.2. Stoga, u slučaju konverzije nema govora ni o kakvoj novoj pravnoj osnovi uslijed koje bi kreditorima pripalo pravo zadržati nepripadno stečene koristi od ništetnih odredaba. Naime, obnova (novacija) je institut obveznog prava koji podrazumijeva, prije svega, da je u ugovornom odnosu došlo do promjene pravne osnove ugovora ili da je došlo do promjene glavne činidbe. Dakle, ukoliko su pravna osnova (ugovor o kreditu) i glavna činidba (novčana činidba) i nadalje dodacima nepromijenjeni, tada nema govora ni o kakvoj obnovi (novaciji), odnosno nastanku nove pravne osnove koja bi opravdavala zadržavanje nepripadno stečenih koristi. Drugim riječima, radi se o istom ugovornom odnosu i istoj pravnoj osnovi nepoštenog i ništetnog stjecanja tuženika za razdoblje do konverzije, samo s naknadno izmijenjenim valorimetrom po kojem se obračunava kunska protuvrijednost mjesečnog anuiteta. Promjena valorimetra predstavlja izmjenu načina ispunjenja postojeće obveze, na način da je plaćanje mjesečnih anuiteta u kunskoj protuvrijednosti vezano za EUR, umjesto za dotadašnji CHF, dok se i nadalje radi o novčanoj činidbi kao i u ranijem slučaju kada su potrošači plaćali anuitete u kunskoj protuvrijednosti prema CHF, slijedom čega se takva izmjena ne smatra obnovom, sukladno odredbi čl. 145. st. 2. ZOO-a.

16.3. Sklapanjem Dodatka ugovoru kojim je izvršena konverzija sukladno Zakonu o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj: 102/15 te u daljnjem tekstu skraćeno: ZIDZPK/15) potrošač ne gubi pravo na potraživanja

preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu te korisnik kredita zadržava pravo potraživati eventualnu razliku preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu, ako takva razlika postoji. Naime, sve odredbe Glave IV.a ZPK-a, pa tako i odredbe čl. 19. b i čl. 19c ZPK-a na koje ukazuje tuženik, reguliraju ugovorni odnos koji je između potrošača i vjerovnika (banke) nastao temeljem ugovora o kreditu. Navedeno proizlazi odredbe čl. 19.a ZPK-a kao i ostalih odredaba Glave IV.a ZPK-a. S druge strane, obveza restitucije nije obveza koja ima svoju pravnu osnovu u pravnom poslu odnosno ugovoru (čl. 247. u svezi s čl. 20. st. 1. ZOO/05), već u izvanugovornom obveznom odnosu stjecanja bez osnove (čl. 1111., čl. 323. st. 1. i čl. 20. st. 1. ZOO/05 u svezi s čl. 81. st. 1. i čl. 87. st. 1. ZZP/03). Dakle, ZPK regulira u potpunosti drugačiji obvezni odnos tj. ugovorni obvezni odnos koji je nastao sklapanjem ugovora o kreditu, dok tužitelj tužbeni zahtjev temelji na postojanju izvanugovornog obveznog odnosa stjecanja bez osnove koji nastao kao posljedica nepoštenosti i ništetnosti u potrošačkom ugovoru. Ugovornim odredbama, u ovom slučaju ugovornim odredbama Sporazuma o konverziji, ne može se osnažiti nešto što je od početka ništetno i nema pravni učinak. Uz navedeno, ovaj sud smatra da je potrebno naglasiti da je pravo na potpunu restituciju potrošača u slučaju nepoštenosti ugovornih odredbi osnovno pravo potrošača kod zaštite nepoštenih ugovornih odredbi u potrošačkim ugovorima. Stoga ako bi se to osnovno pravo potrošača ukidalo ili ograničavalo, to bi moralo biti propisano jasnim i nedvosmislenim odredbama zakona. Ne može se osnovno pravo potrošača (pravo na potpunu restituciju) ukidati i ograničavati posredno kroz parcijalno i ekstenzivno tumačenje propisa kojima čija svrha primarno i nije zaštita potrošača od nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima. Ograničenja ili čak ukidanje bilo kojeg prava potrošača, pa i prava na potpunu restituciju mora, dakle, prema stavu ovog suda, biti propisano jasnim i nedvosmislenim odredbama zakona i imati razumnu svrhu, a svako eventualno tumačenje odredbi koje bi u konačnici moglo ograničavati prava potrošača na potpunu restituciju, prema stavu ovog suda, mora biti restriktivno. Dakle, ako je zakonodavac smatrao da konverzijom CHF kredita potrošači trebaju izgubiti pravo na potpunu restituciju kao posljedicu nepoštenosti pojedinih ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu, tada je to trebao jasno i nedvosmisleno propisati odredbama ZID ZPK. Zakonodavac to nije učinio, tako da ne postoji bilo kakva pravna osnova (odredba zakona) koja bi opravdavala stav da su potrošači koji su konvertirali CHF kredite izgubili, potpuno ili djelomično, pravo na potpunu restituciju. U svezi tumačenja i dosega odredba ZID ZPK potrebno je navesti da je odredbom čl. 19.a. ZPK-a jasno propisano što je predmet uređenja Glave IV.a ZPK-a. Iz predmetne odredbe, kao i ostalih odredbi ZPK-a, proizlazi da se Glavom IV.a ZPK-a reguliraju pretpostavke i postupak u kojem se provodi konverzija kredita i da iste ni na koji način reguliraju izvanugovorni obvezni odnos koji je u ovom postupku sporan tj. nepoštenost i ništetnost pojedinih odredbi osnovnog ugovora o kreditu i pravo na restituciju koja je posljedica nepoštenosti i ništetnosti takvih odredbi. Uostalom, tekst odredbi Glave IV.a ZPK niti ne sadrži pojmove "nepoštene odredbe", "restitucija" i sl., a pogotovo ne sadrži odredbe iz kojih bi proizlazilo da su potrošači konverzijom kredita izgubili pravo na potpunu restituciju.

16.4. Osim toga, ako bi se prihvatilo da su potrošači koji su konvertirali kredite nemaju pravo na potpunu restituciju ovaj sud smatra da ne postoji razlozi koji bi opravdavali različito postupanje prema njima. Naime, potrošač koji je podigao kredit 2008. kao i tužitelj, ali isti nije konvertirao ili čak potrošač koji je kredit podigao u eurima ili uz valutnu klauzulu u eurima, ima pravo na potpunu restituciju, a neosnovano tuženik

sugerira da tužitelj koji je kredit konvertirao to pravo uopće nema ili joj je isto ograničeno. Pravna pozicija potrošača koji su konvertirali kredite (zbog nepostojanja potpune restitucije ili ograničenosti iste) ne bi trebala bi slabija od svih ostalih drugih kategorija potrošača. Potrošačima koji su kredit konvertirali pravo na potpunu restituciju nije ukinuto, dokinuto ili ograničeno, a nema niti razloga da se tužitelj koji je izvršio konverziju prizna niža razina zaštite potrošačkih prava, onu koja mu ne omogućuje ostvarivanje temeljenog potrošačkog prava tj. prava na potpunu restituciju, dok svi ostali potrošači neovisno o tome da li su dizali kredite u drugim valutama ili nisu uopće konvertirali CHF kredite, to pravo imaju u punom opsegu.

16.5. Potrošač se sklapanjem sporazuma o konverziji nije mogao odreći svog prava na potpunu restituciju jer takvo što nije propisano bilo kojom odredbom zakona, pa tako i odredbama ZID ZPK-a. Osim toga, u trenutku sklapanja sporazuma o konverziji bio je na snazi Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 41/14, 110/15 - dalje: ZZP/14) koji je stupio na snagu 8. travnja 2014. Odredbom čl. 41. st. 1. ZZP/14 propisano je da se potrošač ne može odreći niti mu se mogu ograničiti prava koja ima na temelju tog zakona ili drugih zakona kojima se štite prava potrošača, dok je stavkom 2. istog članka propisano da su ništetne ugovorne odredbe koje su za potrošača nepovoljnije od onih propisanih tim zakonom ili drugim zakonima kojima se uređuje zaštita potrošača. Dakle, sukladno čl. 41. st. 1. i 2. ZZP/14, potrošaču se ne mogu ograničiti potrošačka prava (što se odnosi i na pravo na potpunu restituciju), a niti se istih može odreći, a ugovorne odredbe kojima bi to bilo ugovoreno su ništetne. Stoga ne postoji ikakva pravna osnova da se odredbe sporazuma o konverziji tumače na način kao ih tumači tuženik tj. da se sklapanjem sporazuma o konverziji potrošač odrekao prava na potpunu restituciju. Čak i kada bi se tog prava potrošač mogao odreći to odricanje moralo bi biti rezultat slobodnog i informiranog pristanka potrošača, što uostalom proizlazi i iz presude Suda Europske unije C-452/18 što bi u ovom slučaju značilo da je potrošaču, barem okvirno, trebao biti poznat novčani iznos kojeg se potrošač sklapanjem sporazuma o konverziji odriče odnosno na određeni način "oprašta" banci. S obzirom da prema odredbama ZID ZPK-a predmet konverzije niti nisu bili novčani iznosi na koje bi potrošač imao pravo potraživati protiv kreditora s osnove restitucije zbog nepoštenosti ugovornih odredbi, to se ni u kom slučaju ne može smatrati da se potrošač sklapanjem sporazuma o konverziji bilo čega odrekao, a pogotovo ne novčanog potraživanja koje i nije bilo predmetom konverzije, te u izračun konverzije nije niti ulazilo. ZID ZPK je imao osnovni cilj otkloniti dužničku krizu zbog rasta tečaja CHF, te je u tom smislu zakonom bilo predviđeno da banke moraju ponuditi sklapanje dodatka osnovnom ugovoru o kreditu, a potrošači mogu prihvatiti konverziju u odgovarajući kredit sklopljen u EUR na način da se krediti vezani uz CHF konvertiraju u kredite denominirane u EUR i kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR (čl. 19.a do čl. 19.e ZID ZPK-a). Sklapanjem Dodatka osnovnom ugovoru o kreditu izmijenjeni su samo uvjeti i način otplate kredita, a što potvrđuje i sama činjenica da se radilo o dodatku osnovnom ugovoru, a ne o sklapanju sasvim novog ugovora, a čak kada bi se uzelo da je osnovni ugovor o kreditu prestao važiti, ne bi bilo nikakvih zapreka za utvrđenje nepoštenim i ništetnim odredbi osnovnog ugovora o kreditu (tako i u odluci Vrhovnog suda RH broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020.)

16.6. Osim toga, prema odluci Suda Europske unije broj C-118/17 Zsuzsanna Dunai protiv Erste Bank Hungary Zrt. od 14. ožujka 2019. sud mora provjeriti je li nacionalni zakon omogućio ponovno uspostavu pravno i činjenično situacije u kojoj bi se potrošač nalazio da nepoštena odredba potrošačkog ugovora nikada nije postojala, osobito

uspostavom prava na povrat svih koristi koje je trgovac neopravdano stekao na štetu potrošača na temelju navedene nepoštene odredbe i to unatoč zakonskoj intervenciji. Dakle, iz te odluke može se zaključiti da potrošač uvijek ima pravo na potpuno obeštećenje temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi potrošačkog ugovora i to bez obzira i na eventualnu zakonsku intervenciju u to njegovo pravo. Takvo pravno shvaćanje ne dovodi u pitanje niti činjenica da je prema ZID ZPK potrošaču i korisniku kredita u CHF dana mogućnost izbora pristati na konverziju ili nastaviti otplatu kredita prema odredbama osnovnog ugovora. Potrošač, a u konkretnom slučaju korisnik kredita u CHF, mogao se nagoditi i dogovoriti sa davateljem kredita u pogledu nepoštenih i ništetnih odredbi, ali samo pod uvjetom da su potrošaču bili u cijelosti poznati svi parametri i uvjeti nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu. U odnosu na nepoštene odredbe o valutnoj klauzuli iz ugovora o kreditu u CHF odluka u kolektivnom sporu uslijedila je tek tri godine nakon sklapanja dodatka osnovnom ugovoru o kreditu i provođenju konverzije te potrošači i korisnici kredita zasigurno nisu mogli u cijelosti imati sve informacije i sagledati u cijelosti koje su sve odredbe nepoštene i ništetne u konkretnom ugovoru i kada bi se jedino mogli pravovaljano odreći tih svojih prava. Takav zaključak proizlazi i iz odluke Suda Europske unije od 9. srpnja 2020. u predmetu C-452/18 XZ protiv Ibercaja Banko S.A.

16.7. Stoga, nakon što se povežu pravna shvaćanja iz odluka Suda EU C-452/18 od 9. srpnja 2020. u predmetu XZ protiv Ibercaja Banko S.A i C-118/17 od 14. ožujka 2019. u predmetu Zsuzsanna Dunai protiv Erste Bank Hungary Zrt, zaključio da potrošačima i korisnicima kredita u CHF pripada pravo na puno obeštećenje temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu. Korisnik kredita zadržava pravo potraživati eventualnu razliku preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu, ako takva razlika postoji.

17. Dakle, kako je sudski vještak Marijan Jović u svom nalazu i mišljenju, na koji matematički izračun tuženik nije imao primjedbi, utvrdio ukupnu pretplatu temeljem ništetne odredbe koja se odnosi na valutnu klauzulu od 8.955,75 eura koja je pretplata iskazana u Tablici u stupcu 8. na str 419-422 spisa a na temelju kojeg je tužitelj postavio svoj tužbeni zahtjev, a koji je ovaj sud prihvatio u cijelosti i odlučio kao u točki II izreke ove presude.

18. U odnosu na prigovor zastare ističe se da je pokretanjem postupka radi zaštite kolektivnih prava i interesa potrošača došlo do prekida zastare sukladno odredbi članka 241. ZOO-a. Kako je taj postupak pokrenut 4. travnja 2012. tada je i došlo do prekida zastare te je danom pravomoćnog okončanja predmetnog spora 14. lipnja 2018. za tražbinu (presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/17) zastara počela teći iznova, pri čemu se vrijeme koje je proteklo prije prekida ne računa, a takav stav je izražen i u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske pod poslovnim brojem Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018. Budući da se u ovom predmetu primjenjuje opći petogodišnji zastarni rok iz čl. 225. ZOO-a, a da je tužba podnesena 21.11.2022. jasno je da zastara nije nastupila jer je tužba podnesena u roku. Vrhovni sud Republike Hrvatske je 1. ožujka 2022. donio Objedinjeno pravno shvaćanje o početku tijeka zastare u slučaju restitucijskih zahtjeva kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovornih odredbi u CHF, radi dodatnog tumačenja i objašnjenja shvaćanja iz revizijske odluke broj Rev-2245/2017-2 od 20. ožujka 2018. i pravnog shvaćanja Građanskog odjela VSRH broj Su-IV-47/2020-2 od 30. siječnja 2020., u kojem je navedeno da ako je ništetnost ustanovljena već u postupku kolektivne zaštite

potrošača tada zastarni rok, sukladno tekstu oba pravna shvaćanja, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite. Kako je zastara počela teći pravomoćnošću presude kojom je utvrđena ništetnost načina postupanja tuženice prilikom ugovaranja valutne klauzule kojima je glavnica vezana uz CHF od 14. lipnja 2018. (presuda Visokog trgovačkog suda broj PŽ-6632/17), to u trenutku podnošenja tužbe u konkretnom slučaju zastara nije nastupila, jer je tužiteljica podnijela tužbu 21.11.2022. Osim toga niti konačno postavljeni tužbeni zahtjev nije u zastari jer tužitelj nije promijenio istovjetnost tužbenog zahtjeva u odnosu na činjenične navode iz tužbe i tužbeni zahtjev kako je postavljen do zaključenja prethodnog postupka, već je iz opravdanih razloga nakon zaključenog prethodnog postupka i to po izvedenom financijskom vještačenju s potonjim uskladio i time konačno postavila tužbeni zahtjev.

19. Člancima 323. i 324. ZOO-a propisano je da je svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve što je stekla na osnovu ništetnih odredbi ugovora, stoga je tuženik dužan vratiti tužitelju razliku anuiteta koja je nastala primjenom ništetne odredbe o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi .

20. S obzirom da su ništetne odredba Ugovora o kreditu glede valutne klauzule sadržane u člancima 2. i 4. predmetnog ugovora o kreditu, iznose koji je sukladno tim(ništetnim) odredbama naplaćen od tužitelja, tuženik je stekao bez osnove, pa je sukladno čl. 1111. i 1115. ZOO-a, stjecatelj dužan te iznose vratiti zbog čega je odlučeno kao u izreci ove odluke.

20.1. Što se tiče zahtjeva za isplatu zateznih kamata, treba reći da se tijekom kamata prosuđuje po odredbi čl.1115.ZOO. Prema sudskoj praksi (ŽS Split, GŽ-923/2021) tuženik je nepošteni stjecatelj jer je već u trenutku sklapanja navedenog ugovora o kreditu mogao znati da su navedene ugovorne odredbe nepoštene i posljedično tome ništetne i da mu sve ono što temeljem tako ugovorenih odredbe bude primio ne pripada. Zato je na primljeni iznos stečen bez osnove dužan platiti i zatezne kamate od dana stjecanja svakog pojedinog mjesečnog iznosa do isplate, upravo onako kako je to tužitelj potražuje u svom tužbenom zahtjevu a sud mu je dosudio iste i odlučio kao u točki II. izreke ove presude.

20.2. Odluka o kamatnoj stopi temelji se na odredbi članka 277. ZOO, Zakonu o visini stope zatezne kamate ("Narodne novine" broj 53/91), te Uredbama o visini stope zatezne kamate ("Narodne novine" broj 95/93, 8/94, 19/94, 22/94, 50/94, 36/96, 76/96, 72/02 i 153/04) i to za razdoblje do 31.prosinca 2007. od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. na temelju odredbe članka 29. stavka 2. ZOO, od 1. kolovoza 2015. pa do 31. prosinca 2022. na temelju odredbe članka 29. stavka 2. i 8. ZOO ("Narodne novine" broj 35/05), a od 1. siječnja 2023. pa do isplate na temelju odredbe članka 29. stavka 2. ZOO ("Narodne novine" broj 114/22 , 156/22, 155/23).

21. Odluka o parničnom trošku se temelji na odredbi članka 154. st.1. i članka 155. Zakona o parničnom postupku (Narodne Novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08,3 57/11,148/11 (pročišćeni tekst) - dalje ZPP i 25/13, 89/14, 70/19, 80/22,114/22, 155/23) i Tbr. 7. 8., 9.,10.,36., 42, 48. i 50 Tarife o

nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine br. 62/93, 87/93, 16/94, 11/96, 91/04, 148/09, 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, 126/22, 138/23- dalje Tarife).

21.1. Priznati parnični trošak tužiteljice sastoji se od sastava tužbe i podnesaka od 17.05.2025., 12.06.2025. i od 08.10.2025. za svaku radnju po 100 bodova, za zastupanje na ročištima glavne rasprave od 24.09.2024., 21.05.2025., 11.11.2025. i 29.04.2026. za svaku radnju po 100 bodova, za pristup na ročište od 16.05.2024. od 50 bodova, što ukupno iznosi 850 bodova. Prema vrijednosti boda od 2,00 eura po važećoj Tarifi priznati parnični trošak iznosi 1700,00 eura koji iznos valja uvećati za 25% PDV-a od 425,00 eura te sudsku pristojbu tužbe i presude od ukupno 272,00 eura te troškove vještačenja od 650,00 eura što ukupno iznosi 3.047,00 eura za koji iznos valja obvezati tuženika na plaćanje dok se sa više zatraženim od 125,00 eura ovo traženje tužitelja odbija kao neosnovano.

21.2. Tužitelja na dosuđeni iznos parničnog troška pripada pravo na zakonske zatezne kamate koje teku od presuđenja do isplate temeljem odredbe članka 29.st.2. ZOO-a u svezi sa člankom 151.st.3. ZPP.

21.3. Radi navedenog valjalo je odlučiti kao u točki III. izreke ove presude.

U Splitu, 27. srpnja 2026.

Sutkinja

Snježana Cvitanović

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe.

Žalba se podnosi putem ovog suda u tri primjerka u roku od 15 dana od dana dostave prijepisa presude (članak 348. ZPP-a). Stranci koja je uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud neće dostavljati presudu prema odredbama ZPP-a o dostavi pismena. Ako stranka nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje. Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi. Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama ZPP-a o dostavi pismena (članak 335. ZPP-a).

DNA:

-pun. tužitelja

-pun. tuženika

- u spis

Broj zapisa: **9-3088b-446d7**

Kontrolni broj: **0cdbc-299f2-5e697**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.